

VERHOILIJAN AMMATTITUTKINTO JA VERHOILIJAMESTARIN ERIKOISAMMATTITUTKINTO

TUTKINNON PERUSTEET

Opetushallitus 2001

ISBN 952-13-1318-8

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSSTYRELSEN

DNO **52/011/2001**

MÄÄRÄYS **Velvoittavana
noudatettava**

PÄIVÄMÄÄRÄ **06.11.2001**

Voimassaoloaika
1.12.2001 alkaen toistaiseksi

Säännökset, joihin toimivalta
Määräyksen antamiseen perustuu
L 631/1998, 13 § 2 mom
A 812/1998, 1 § 1 mom

Kumoo Määräyksen no 91/011/1995
Muuttaa Määräystä no

VERHOILIJAN AMMATTITUTKINNON JA VERHOILIJAMESTARIN ERIKOIS- AMMATTITUTKINNON PERUSTEET

Opetushallitus on päättänyt Verhoilijan ammattitutkinnon ja verhoilijamestarin erikoisammattitutkinnon perusteista, joita on noudatettava 1.12.2001 lukien toistaiseksi.

Tutkintoon tai sen osaan valmistavan koulutuksen järjestäjän on laadittava ja hyväksyttävä koulutusta varten opetussuunnitelma noudattaen, mitä näissä tutkinnon perusteissa on määrätty. Ammattitaidon näytöt on järjestettävä osana valmistavaa koulutusta.

Tutkintotoimikunta, tutkinnon järjestäjä ja koulutuksen järjestäjä eivät voi jättää noudattamatta tutkinnon perusteita tai poiketa niistä.

Todistuksiin merkittävistä tiedoista ja todistusmalleista sekä henkilökohtaisten opiskeluohjelmien laatimisen perusteista määrätään erikseen.

Pääjohtaja

JUKKA SARJALA
Jukka Sarjala

Ylitarkastaja

AAPO KOUKKU
Aapo Koukku

SISÄLLYSLUETTELO

1 Luku

NÄYTTÖTUTKINTOJEN TEHTÄVÄT JA TAVOITTEET	7
1 § Näyttötutkinnot	7
2 § Näyttötutkintoihin valmistava koulutus	7
3 § Ammattitaidon osoittamistapojen ja tutkintosuoritusten arvioinnin yleiset perusteet	8

2 Luku

VERHOILIJAN AMMATTITUTKINNON JA VERHOILIJAMESTARIN ERIKOISAMMATTITUTKINNON MUODOSTUMINEN	8
1 § Tutkinnon osat	8

3 Luku

VERHOILIJAN AMMATTITUTKINNOSSA JA VERHOILIJAMESTARIN ERIKOISAMMATTITUTKINNOSSA VAADITTAVA AMMATTITAITO JA ARVIOINNIN PERUSTEET	11
1 § Ammattitutkinnon ja erikoisammattitutkinnon yhteiset osat	11
1. Verhoilun perusteet	11
2. Koneompelu	12
3. Pehmustuksen suunnittelu	13
4. Verhoilualan kustannuslaskenta	13
2 § Ammattitutkinnon suuntautumisvaihtoehdot	14
5a1. Teollisen verhoilun ammattityö	14
5b1. Perinteisen verhoilun ammattityö	15
5c1. Ajoneuvoverhoilun ammattityö	16
3 § Erikoisammattitutkinnon suuntautumisvaihtoehdot	16
5a2. Vaativa teollinen verhoilutyö	16
5b2. Vaativa perinteinen verhoilutyö	17
5c2. Vaativa ajoneuvoverhoilutyö	18
4 § Erikoisammattitutkinnon vaihtoehtoiset osat	19
6. Yritystoiminta	19
7. Verhoilualan esimiestyöt ja työpaikkaohjaajan valmius	19

1 Luku

NÄYTTÖTUTKINTOJEN TEHTÄVÄT JA TAVOITTEET

1 § NÄYTTÖTUTKINNOT

Näyttötutkinnot ovat ammattitaidon hankkimistavasta riippumattomia. Koulutuksessa, työelämässä ja harrastuksissa hankittua osaamista käsitellään yhtenä kokonaisuutena siten, että osaaminen voidaan hyödyntää tutkinnoissa vaaditun ammattitaidon näytöissä.

Näyttötutkinnot ovat rakenteeltaan modulaarisia. Ne muodostuvat työelämästä ja sen kehittymistarpeista johdetuista tehtäväkokonaisuuksista, joille on ominaista toiminnallisen ja tiedollisen perustan yhteisyys, ammattitaidon monipuolisuus sekä työprosessin ja sen tulosten yhdentyminen. Tutkinnon osa muodostaa ammattipätevyuden osa-alueen, joka voidaan erottaa luonnollisesta työprosessista itsenäiseksi ja arvioitavaksi kokonaisuudeksi. Näytöt järjestetään ja suoritetaan joustavasti tutkinnon osa kerrallaan. Koko tutkinnon sijasta tavoitteena voi olla myös tietyn tai tiettyjen tutkinnon osien suorittaminen.

Ammattitaitovaatimusten kuvauksen perustana on pätevyystyypitys, jonka katsotaan parhaiten soveltuvan ammattialalle. Kuvauksessa keskitytään ammatin ydintoimintojen vaatimuksiin, toimintaprosessien hallintaan ja laaja-alaiseen ammattikäytäntöön. Vaatimukset kattavat myös työelämässä tarvittavan kielitaidon ja sosiaaliset valmiudet.

2 § NÄYTTÖTUTKINTOIHIN VALMISTAVA KOULUTUS

Näyttötutkintoihin osallistumiselle ei muodollisesti voida asettaa koulutukseen osallistumista koskevia ennakkoehdoja. Pääsääntöisesti tutkinnot suoritetaan kuitenkin erilaisen valmistavan koulutuksen yhteydessä.

Valmistavan koulutuksen järjestäjän tulee vahvistaa opetussuunnitelma tutkintojen perusteiden mukaisesti. Koulutus ja siihen sisältyvät näytöt on järjestettävä tutkinnon osien mukaisesti. Koulutuksen järjestäjän velvollisuutena on järjestää näytöt osana valmistavaa koulutusta. Opiskelijan velvollisuutena on osallistua näyttöihin osana opintojaan.

Ammatillisena peruskoulutuksena suoritettavaan perustutkintoon sisältyvät yhteiset opinnot eivät ole pakollisia koulutuksessa, joka valmistaa näyttötutkintona suoritettavaan perustutkintoon. Niiden tavoitteet tulee ottaa kuitenkin soveltuvin osin huomioon opetussuunnitelmassa ja opetuksen järjestämisessä.

3 § AMMATTIT AidON OSOITTAMISTAPOJEN JA TUTKINTOSUORITUSTEN ARVIOINNIN YLEISET PERUSTEET

Näyttöjen arviointi edellyttää järjestelmällistä aineiston keräämistä, päätöksentekoa ja dokumentointia tutkinnon suorittajan ammatillisista ja työtoimintavalmiuksista suhteessa tutkinnon perusteissa määriteltyihin ammattitaitovaatimuksiin ja arviointikriteereihin. Arvioinnin painopisteen tulee olla tekemisessä ja työssä toimimisessa. Taito tai osaaminen on arvioitava pääsääntöisesti suoraan vastaavasta työtoiminnasta.

Näyttöympäristön tulee olla todellinen tai mahdollisimman realistinen. Arvioinnissa tulee käyttää monipuolisesti erilaisia ja ensisijaisesti laadullisia arviointimenetelmiä, kuten havainnointia, haastatteluja, kyselyjä, aikaisempia dokumentoituja näyttöjä sekä itse- ja ryhmäarviointia. Näytöt tulee järjestää tutkinnon osittain siten, että niissä voidaan arvioida ammatin hallinnan kannalta keskeisten tavoitteiden saavuttamista.

Arvioinnin kohteilla ilmaistaan osaamisen alueet, joihin arvioinnissa kiinnitetään erityisesti huomiota. Kohteet tulee kiinnittää ydintaitoihin, työn perustana olevan tiedon hallintaan, työmenetelmien, työvälineiden ja materiaalien hallintaan sekä työprosessin hallintaan. Sekä arvioinnin kohteet että kriteerit johdetaan vastaavan tutkinnon osan ammattitaitovaatimuksista. Arvioinnin kohteisiin perustuvat arviointikriteerit kuvaavat ja täsmentävät eritasoisia suorituksia. Kriteereillä ilmaistaan kysymykset, joiden avulla erotellaan eritasoiset suoritukset.

2 Luku

VERHOILIJAN AMMATTITUTKINNON JA VERHOILIJAMESTARIN ERIKOISAMMATTITUTKINNON MUODOSTUMINEN

1 § TUTKINNON OSAT

Tutkintotodistuksen saamiseksi on ammattitutkinnossa suoritettava vähintään viisi osaa, joista neljä on pakollisia ja yhteisiä ammattitutkinnossa ja erikoisammattitutkinnossa sekä yksi valinnainen suuntautumisvaihtoehdon mukaan.

Tutkintotodistuksen saamiseksi on erikoisammattitutkinnossa suoritettava vähintään kuusi osaa, joista neljä on pakollisia ja yhteisiä ammattitutkinnossa ja erikoisammattitutkinnossa sekä yksi valinnainen suuntautumisvaihtoehdon mukaan ja lisäksi yksi vaihtoehtoinen osa.

Ammattitutkinnossa ja erikoisammattitutkinnossa yhteiset ja kaikille pakolliset osat

1. Verhoilun perusteet
2. Koneompelu
3. Pehmustuksen suunnittelu
4. Verhoilualan kustannuslaskenta

Suuntautumisen mukaan ammattitutkinnossa valittava vähintään yksi seuraavista

- 5a1. Teollisen verhoilun ammattityö
- 5b1. Perinteisen verhoilun ammattityö
- 5c1. Ajoneuvoverhoilun ammattityö

Suuntautumisen mukaan erikoisammattitutkinnossa valittava vähintään yksi seuraavista

- 5a2. Vaativa teollinen verhoilutyö
- 5b2. Vaativa perinteinen verhoilutyö
- 5c2. Vaativa ajoneuvoverhoilutyö

Lisäksi erikoisammattitutkinnossa vaihtoehtoisena suoritettava toinen seuraavista

6. Yritystoiminta
7. Verhoilualan esimiestyöt ja työpaikkaohjaajan valmius

VERHOILIJAN AMMATTITUTKINTO	
Verhoilun perusteet Koneompelu Pehmustuksen suunnittelu Verhoilualan kustannuslaskenta	Pakolliset
Teollisen verhoilun ammattityö Perinteisen verhoilun ammattityö Ajoneuverhoilun ammattityö	Yksi osaamisala valittava

VERHOILIJAMESTARIN ERIKOISAMMATTITUTKINTO	
Verhoilun perusteet Koneompelu Pehmustuksen suunnittelu Verhoilualan kustannuslaskenta	Pakolliset
Vaativa teollinen verhoilutyö Vaativa perinteinen verhoilutyö Vaativa ajoneuverhoilutyö	Yksi osaamisala valittava
Yritystoiminta Verhoilualan esimiestyöt ja työpaikkaohjaajan valmius	Toinen valittava

Luku 3

VERHOILIJAN AMMATTITUTKINNOSSA JA VERHOILIJAMESTARIN ERIKOISAMMATTITUTKINNOSSA VAADITTAVA AMMATTITAITO JA ARVIOINNIN PERUSTEET

1 § AMMATTITUTKINNON JA ERIKOISAMMATTITUTKINNON YHTEISET OSAT

1. VERHOILUN PERUSTEET

a) Ammattitaitovaatimukset

Tämän tutkinnon osan ammattitaitovaatimukset edellyttävät, että tutkinnon suorittaja osaa huonekalujen pehmusteiden ja päällysteiden kaavoitustyöt sekä tavallisimmat päällystystyöt. Tutkinnon suorittaja tuntee ja osaa käyttää oikein verhoilussa yleisesti käytettäviä materiaaleja ja työvälineitä. Hän osaa korjata verhoilukohteiden runkorakenteet ja tehdä tavallisimmat verhoilluissa huonekaluissa tarvittavat pintakäsittelyt. Hän tuntee huonekalusuunnittelun ja -piirustuksen perusteet sekä huonekalujen tyylihistoriaa siten, että osaa tehdä tyylihistoriallisesti oikeita valintoja huonekalujen muotoja, materiaaleja ja värejä ajatellen. Tutkinnon suorittaja osaa toimia työssään taloudellisesti ja työsuojelun huomioon ottaen.

b) Arvioinnin kohteet ja kriteerit

Hyväksytysti tutkinnon osan suorittanut

- osaa tehdä pehmusteille ja päällysteille kaavat yleisesti hyväksytyjä kaavamerkintöjä käyttäen.
- hallitsee huonekalujen päällystystyöt sekä tuntee erilaiset päällysmateriaalien kiinnitystekniikat.
- osaa tehdä päällysmateriaalien leikkaussuunnitelmat.
- tuntee verhoilumateriaalien ja -työvälineiden oikean käyttötarkoituksen sekä osaa ottaa huomioon työturvallisuuden ja taloudelliset seikat.
- pystyy korjaamaan verhoiltavien huonekalujen runkorakenteita ja pintakäsittelyjä sekä tuntee puu- ja pintakäsittelyn perustyövälineitä ja materiaaleja siinä määrin, että pystyy selviytymään työstä.
- tuntee huonekalujen tyylihistoriaa siinä määrin, että osaa tehdä tyyliopillisesti oikeita valintoja vanhojen huonekalujen verhoilumateriaaleja valitessaan.

-
- tuntee huonekalupiirustuksen yleisimmät merkinnät ja tuntee niiden soveltamisen mahdollisuudet.
 - ottaa työssään huomioon ympäristö- ja työsuojeluseikat.

c) Ammattitaidon osoittamistavat

Ammattitaitoa osoittaviksi työtehtäviksi hyväksytään kaavojen valmistaminen lepotuolin päällystämistä ja pehmustamista varten, leikkaussuunnitelman teko ja kangasmenekin selvittäminen, rungon liitosten korjaaminen, verhoilulistojen valmistus, tuolin jalkojen ja satoosien petsaus ja lakkaus, vanhan lakkatai maalityypin tunnistus ja kunnostustarpeen arviointi, tyyliopillisesti oikean kankaan ja materiaalien valinta vanhaan tyylihuonekaluun.

2. KONEOMPELU

a) Ammattitaitovaatimukset

Tämän tutkinnon osan ammattitaitovaatimukset edellyttävät, että tutkinnon suorittaja tuntee ompelukoneen perusrakenteen ja toimintaperiaatteen sekä hallitsee erilaisten verhoilussa käytettävien ompelukoneiden käytön. Hän osaa tehdä yleisimmät huoltotoimet ja säädöt yleisesti verhoilussa käytetyille ompelukoneille. Tutkinnon suorittaja tuntee ja osaa käyttää oikein verhoilun koneompelussa käytettäviä ompelukonelankoja ja neuloja sekä hallitsee verhoilussa käytettävät koneompelun saumalajit ja niiden käyttökohteet. Hän tuntee koneompelun merkityksen muun verhoilun osana ja osaa työskennellessään ottaa huomioon oikeat työasennot.

b) Arvioinnin kohteet ja kriteerit

Hyväksytysti tutkinnon osan suorittanut

- osaa ommella sekä tehdä tavallisimmat huollot ja perussäädöt verhoilussa käytettäville ompelukoneille.
- osaa valita ja ommella verhoiltavaan kohteeseen oikean saumalajin sopivia lankoja ja neuloja käyttäen.
- käyttää ergonomisesti oikeita työasentoja ja ottaa työturvallisuuden huomioon työskennellessään.

c) Ammattitaidon osoittamistavat

Ammattitaitoa osoittaviksi työtehtäviksi hyväksytään käännettävän, vetoketjullisen teretyynyn ompelu, valmiiksi leikatun irtopäällisen ompelu katesaumoin ja ompelukoneen saattaminen ompelukuntoon, saumurin lankojen pujotus ja vähintään viiden saumalajin ompelunäyte.

3. PEHMUSTUKSEN SUUNNITTELU

a) Ammattitaitovaatimukset

Tämän tutkinnon osan ammattitaitovaatimukset edellyttävät, että tutkinnon suorittaja tuntee erilaisia pehmustuksen pohjarakenteita ja tietää niiden käyttö- ja kulutusvaatimukset. Hän tuntee huonekalun pehmustusmateriaaleja valitessaan eri materiaalien vaatimat työstämistoimet, käyttökohteen kulutusvaatimukset ja osaa ottaa huomioon asiakkaan toiveet, tyylihistorialliset seikat sekä erilaiset paloturvallisuusvaatimukset. Lisäksi hän osaa määritellä pehmustusta suunnitellessaan oikeat mittasuhteet. Hän tietää ja osaa ottaa huomioon pehmustusmateriaalia suunnitellessaan sen muotoiluun ja kiinnitykseen liittyvät seikat.

b) Arvioinnin kohteet ja kriteerit

Hyväksytysti tutkinnon osan suorittanut

- tietää ja osaa suunnitella kestäviä ja käyttökohteeseen soveltuvia verhoilujen pohjarakenteita.
- osaa ottaa huomioon eri verhoilumateriaalien erilaiset vaatimukset työstön, kulutuksen ja käyttökohteen mukaan.
- tuntee yleiset huonekalujen mittasuhteet ja osaa ottaa huomioon ne pehmustusta suunnitellessaan.

c) Ammattitaidon osoittamistavat

Ammattitaitoa osoittaviksi tehtäviksi hyväksytään erilaisten verhoilussa käytettävien kumi- ja tekstiilivöiden käyttökohteiden tuntemus, vaahtomuovilaatujen tuntemus, erilaisten joustinten käytön tuntemus sekä pohjarakenteen ja pehmustuksen suunnittelu ennalta määrättyyn huonekaluun.

4. VERHOILUALAN KUSTANNUSLASKENTA

a) Ammattitaitovaatimukset

Tämän tutkinnon osan ammattitaitovaatimukset edellyttävät, että tutkinnon suorittaja tuntee alan työtapoja ja materiaaleja sekä huonekalujen rakenteita niin, että hän osaa arvioida ja laskea verhoilutyöhön liittyvien työkokonaisuuksien kustannuksia tarjous- ja kustannuslaskentaa varten. Hän tuntee verhoilualan keskeiset kustannustekijät ja osaa laskea työhön liittyviä osa- ja kokonaiskustannuksia.

b) Arvioinnin kohteet ja kriteerit

Hyväksytysti tutkinnon osan suorittanut

- osaa laatia asiakkaalle työtarjouksen, tarjouspyynnön ja tehdä työn dokumentointia.
- tuntee verhoilualan kustannustekijät ja osaa eritellä ne kustannuslaskelmassaan.
- tuntee palkkakustannusten vaikutukset tuotteen kokonaiskustannuksiin.

c) Ammattitaidon osoittamistavat

Ammattitaitoa osoittavaksi työtehtäväksi hyväksytään työtarjouksen ja kustannuslaskelman tekeminen verhoilualan työkokonaisuuteen.

2 § AMMATTITUTKINNON SUUNTAUTUMISVAIHTOEHDOT

5a1. TEOLLISEN VERHOILUN AMMATTITYÖ**a) Ammattitaitovaatimukset**

Tämän tutkinnon osan ammattitaitovaatimukset edellyttävät, että tutkinnon suorittaja osaa pehmustaa ja päällystää nykyaikaisen, ylivelhoillun huonekalun, joka soveltuu teolliseen tuotantoon. Hän osaa käyttää työssään apuna kaavoja ja pystyy ammattimaiseen työskentelyyn ja ammattityöntekijälle normaaliin työtahtiin. Hän osaa suunnitella annetun työtehtävän siten, että pystyy valmistamaan annetussa ajassa kokonaisen tuotteen. Hän osaa tehdä annetusta työtehtävästä taloudellisesti perustellun työselosteen.

b) Arvioinnin kohteet ja kriteerit

Hyväksytysti tutkinnon osan suorittanut

- osaa käyttää pehmustus- ja päällystystyössä apuna kaavoja.
- pystyy suoriutumaan tehtävästä ammattityöntekijälle normaalissa ajassa ja valmistamaan kokonaisen tuotteen.
- tekee työtehtävästä työselosteen materiaalikulutuksineen ja osaa työskennellessään ottaa huomioon taloudelliset seikat.
- osaa työskennellessään ottaa huomioon verhoilun työntekijöiltä vaadittavan työturvallisuuden.
- osaa työskennellä niin, että työn laatu vastaa teollisuuden laatuvaatimuksia.

c) Ammattitaidon osoittamistavat

Ammattitaitoa osoittavaksi työtehtäväksi hyväksytään nykyaikaisen, teolliseen tuotantoon sopivan yliverhoillun huonekalun pehmustaminen ja päällystäminen.

5b1. PERINTEISEN VERHOILUN AMMATTITYÖ

a) Ammattitaitovaatimukset

Tämän tutkinnon osan ammattitaitovaatimukset edellyttävät, että tutkinnon suorittaja osaa pehmustaa ja päällystää perinteisin käsityömenetelmin yliverhoillun huonekalun. Hän hallitsee perinteiset käsityömenetelmät ja osaa käyttää yleisesti käsityöverhoilussa käytettäviä materiaaleja. Tutkinnon suorittaja pystyy ammattimaiseen työskentelyyn, ammattityöntekijälle normaaliin työtahtiin ja osaa suunnitella annetun työtehtävän siten, että pystyy valmistamaan annetussa ajassa kokonaisen tuotteen. Hän osaa tehdä annetusta työtehtävästä taloudellisesti perustellun työselosteen.

b) Arvioinnin kohteet ja kriteerit

Hyväksytysti tutkinnon osan suorittanut

- osaa pehmustaa perinteisin käsityömenetelmin ja käsityöverhoilussa käytettävien materiaalein yliverhoillun huonekalun.
- osaa päällystää yliverhoillun huonekalun ilman kaavoja.
- pystyy suoriutumaan tehtävästä ammattityöntekijälle normaalissa ajassa ja pystyy valmistamaan kokonaisen tuotteen.
- osaa työskennellessään ottaa huomioon verhoimon työntekijältä vaadittavan työturvallisuuden.
- työskentelee niin, että työn laatu vastaa yleisiä laatuvaatimuksia.
- osaa tehdä verhoilemastaan tuotteesta taloudellisesti perustellun työselosteen.

c) Ammattitaidon osoittamistavat

Ammattitaitoa osoittavaksi työtehtäväksi hyväksytään perinteisin käsityömenetelmin valmistetun, yliverhoillun huonekalun pehmustaminen ja päällystäminen.

5c1. AJONEUVOVERHOILUN AMMATTITYÖ

a) Ammattitaitovaatimukset

Tämän tutkinnon osan ammattitaitovaatimukset edellyttävät, että tutkinnon suorittaja osaa pehmustaa ja päällystää ajoneuvoissa käytettäviä istuimia, kattoja ja ovi- tai seinäverhoiluja nykyaikaisin materiaalein ja menetelmin. Hän pystyy ammattimaiseen työskentelyyn, ammattityöntekijälle normaaliin työtahtiin ja osaa suunnitella annetun työtehtävän siten, että pystyy valmistamaan annetussa ajassa tehtäväkokonaisuuden. Hän osaa tehdä annetusta työtehtävästä taloudellisesti perustellun työselosteen.

b) Arvioinnin kohteet ja kriteerit

Hyväksytysti tutkinnon osan suorittanut

- osaa valmistaa ja korjata erilaisia ajoneuvoissa käytettäviä pohja-jousituksia.
- osaa pehmustaa ja muotoilla erilaisia penkkejä ajoneuvoihin.
- osaa päällystää oikeilla materiaaleilla sekä lainsäädännön että asiakkaan vaatimukset huomioon ottaen ajoneuvojen penkkejä.
- pystyy suoriutumaan tehtävistä ammattimiehen nopeudella ja pystyy valmistamaan kokonaisuuksia ajoneuvoihin sopiviksi.
- ottaa huomioon työ- ja käyttöturvallisuuden niin, että työn laatu vastaa yleisiä vaatimuksia.

c) Ammattitaidon osoittamistavat

Ammattitaitoa osoittaviksi työtehtäviksi hyväksytään penkkien ja/tai kattoverhoilujen valmistus ajoneuvoihin.

3 § ERIKOISAMMATTITUTKINNON SUUNTAUTUMISVAIHTOEHDOT

5a2. VAATIVA TEOLLINEN VERHOILUTYÖ

a) Ammattitaitovaatimukset

Tämän tutkinnon osan ammattitaitovaatimukset edellyttävät, että tutkinnon suorittaja osaa pehmustaa ja päällystää nykyaikaisen, ylivelhoillun huonekalun, jossa on piiputus tai syvänapitus ja joka soveltuu teolliseen tuotantoon. Hän pystyy suoriutumaan vaativimmistakin verhoilutöistä malliverhoilijan vaatimustason mukaisesti. Lisäksi hän tuntee ja osaa käyttää yleisimpiä teollisessa verhoilussa käytettäviä materiaaleja ja työmenetelmiä. Tutkinnon suorittaja osaa suunnitella annetun työtehtävän siten, että pystyy suoriutumaan tehtäväs-

tä annetussa ajassa. Hän osaa tehdä annetusta työstä taloudellisesti perustellun työselosteen.

b) Arvioinnin kohteet ja kriteerit

Hyväksytysti tutkinnon osan suorittanut

- osaa pehmustaa ja päällystää teolliseen tuotantoon soveltuvan yliverhoillun huonekalun, jossa on piiputus tai syvänapitus.
- osaa valmistaa pehmustus- ja päällystystyöstä kaavat, joita voidaan käyttää vastaavassa työssä myöhemmin.
- osaa suunnitella ja valmistaa teolliseen huonekalutuotantoon tulevan malliverhoilutuotteen pehmustuksen ja verhoilun.
- pystyy suoriutumaan työstä ammattimaisesti ja valmistamaan kokonaisen tuotteen, joka täyttää teollisuuden laatuvaatimukset.
- ottaa huomioon teollisessa verhoilutyössä vaadittavat työsuojeluseikat.
- osaa tehdä annetusta työtehtävästä työselosteen materiaalikuluineen.

c) Ammattitaidon osoittamistavat

Ammattitaitoa osoittavaksi työtehtäväksi hyväksytään teolliseen tuotantoon soveltuvan, yliverhoillun huonekalun, jossa on piiputus tai syvänapitus, pehmustaminen ja päällystäminen.

5b2. VAATIVA PERINTEINEN VERHOILUTYÖ

a) Ammattitaitovaatimukset

Tämän tutkinnon osan ammattitaitovaatimukset edellyttävät, että tutkinnon suorittaja osaa pehmustaa ja päällystää perinteisesti valmistetun huonekalun, jossa on joustavareunainen istuin, jousitetut käsinojat ja syvänapitus selkänojassa. Hän pystyy suoriutumaan vaativimmistakin perinteisistä verhoilutöistä sekä tuntee ja osaa käyttää verhoilun perinteisiä käsityömenetelmiä sekä yleisesti käsityöverhoilussa käytettäviä materiaaleja. Hän osaa suunnitella annetun työtehtävän siten, että pystyy suoriutumaan tehtävästä annetussa ajassa ja osaa tehdä annetusta työtehtävästä työtarjouksen sekä työselosteen kustannuslaskelmineen.

b) Arvioinnin kohteet

Hyväksytysti tutkinnon osan suorittanut

- osaa pehmustaa ja päällystää perinteisin käsityömenetelmin joustavareunaisen huonekalun, jossa on syvänapitus sekä jousitetut käsinojat ja selkänoja.

-
- osaa tehdä verhoilutyön ilman kaavoja.
 - tuntee käytössä olevat perinteiset käsityömenetelmät ja materiaalit sekä osaa käyttää niitä oikein.
 - pystyy suoriutumaan työstä ammattimaisesti ja valmistamaan kokonaisen tuotteen, joka täyttää yleisesti hyväksyttävät laatuvaatimukset.
 - osaa tehdä annetusta työtehtävästä työtarjouksen sekä työselosteen kustannuslaskelmineen.

c) Ammattitaidon osoittamistavat

Ammattitaitoa osoittavaksi työtehtäväksi hyväksytään perinteisin käsityömenetelmin pehmustettu ja päällystetty joustavareunainen huonekalu, jossa on syvänapitus sekä jousitetut käsinojat ja selkänöjä.

5c2. VAATIVA AJONEUVOVERHOILUTYÖ

a) Ammattitaitovaatimukset

Tämän tutkinnon ammattitaitovaatimukset edellyttävät, että tutkinnon suorittaja osaa päällystää ja pehmustaa ajoneuvoissa käytettäviä penkkejä, kattoja sekä ovi- ja seinäverhoiluja perinteisin käsityömenetelmin ja nykyaikaisin menetelmin. Hän pystyy suoriutumaan vaativimmistakin ajoneuvoverhoilun työtehtävistä oikeita materiaaleja ja menetelmiä käyttäen, museorekisteröinnin vaatimukset huomioiden. Hän osaa suunnitella annetun työtehtävän siten, että pystyy suoriutumaan tehtävästä annetussa ajassa ja osaa tehdä annetusta työtehtävästä työtarjouksen sekä työselosteen kustannuslaskelmineen.

b) Arvioinnin kohteet

Hyväksytysti tutkinnon osan suorittanut

- osaa suunnitella pehmusteiden muotoilut ja kaavoittaa ne.
- osaa pehmustaa ja päällystää ajoneuvojen istuimia sekä perinteisillä että nykyaikaisilla materiaaleilla ja menetelmillä.
- osaa valmistaa ajoneuvojen sisustustyöt kokonaisuuksina ajoneuvoverhoiluun asetettujen lakien ja normien mukaan, asiakkaan toivomukset huomioiden.
- osaa tehdä annetusta työkohteesta työtarjouksen sekä työselosteen kustannuslaskelmineen.

c) Ammattitaidon osoittamistavat

Ammattitaitoa osoittavaksi työtehtäväksi hyväksytään ajoneuvosisustuksen kokonaisuus, jossa on pehmustus- ja päällystystyötä sekä kuviointia.

6. YRITYSTOIMINTA

a) Ammattitaitovaatimukset

Tämän tutkinnon osan ammattitaitovaatimukset edellyttävät, että tutkinnon suorittaja osaa arvioida henkilökohtaisia valmiuksiaan toimia yrittäjänä ja tietää, mitä verhoilualan yrittäjänä toimiminen häneltä edellyttää. Hän osaa tarkastella yrityksen käynnistämisen ja kehittämisen mahdollisuuksia ja riskejä sekä tuntee erilaisia yritystoiminnan aloittamistapoja ja yritysmuotoja. Hän osaa kehittää yhdessä asiantuntijoiden kanssa markkinakelpoisen liikeidean ja tietää, miten sitä käytetään toiminnan suunnitteluun ja toteutukseen. Hän tietää millaisia taloudellisia, tuotannollisia ja henkisiä voimavaroja yritystoiminnan toteuttaminen vaatii ja osaa arvioida niiden tarpeen oman yritystoiminnan aloittamisen näkökulmasta. Hän tuntee ja ymmärtää yritystoiminnan taloudelliset pääperiaatteet ja keskeiset säädökset ja pystyy hoitamaan asiakas- ja muita yhteistyösuhteita menestyvän yritystoiminnan edellyttämällä tavalla.

b) Arvioinnin kohteet ja kriteerit

Hyväksytysti tutkinnon osan suorittanut

- osaa arvioida yrittäjävalmiuksiaan.
- osaa laatia yritystoiminnan käynnistämiseen liittyvän kehittämissuunnitelman, jossa hän työstää yritysideoita toimivaksi liikeideaksi.
- osaa laatia yritystoimintaan liittyviä laskelmia ja kirjallisia tuotoksia ja tuntee laajasti yritystoiminnan käynnistämiseen tarvittavat asiat.
- osaa hyödyntää luontevasti asiantuntijapalveluja ja tietolähteitä.
- tuntee verhoilualan kannattavuuteen vaikuttavat tekijät.

c) Ammattitaidon osoittamistavat

Ammattitaitoa osoittavaksi työtehtäväksi hyväksytään tutkinnon suorittajan henkilökohtaisten valmiuksien arvioiminen yrittäjänä ja verhoilualan yrittäjänä.

7. VERHOILUALAN ESIMIESTYÖT JA TYÖPAIKKAOHJAAJAN VALMIUS

a) Ammattitaitovaatimukset

Tämän tutkinnon ammattitaitovaatimukset edellyttävät, että tutkinnon suorittaja pystyy toimimaan verhoilijaryhmän jäsenenä ja työnjohtajana sekä tuntee

tiimityön periaatteet. Hän tuntee työsuojelua, työnjohtamismenetelmiä ja lakia siinä määrin, että pystyy toimimaan tehtävässä. Hän tuntee ammattialan eri koulutusmuotoja siinä määrin, että hänellä on valmiudet työpaikkaohjaajan tehtävään. Tutkittavalla tulee olla riittävä kirjallisen ja suullisen esiintymisen taito sekä tyydyttävä ammattikielitaito. Hän tuntee kokoustekniikkaa ja tietää miten, asioita valmistellaan ja esitellään. Tutkittava osaa arvioida verhoilu-työhön liittyvien työkohteiden osa- ja kokonaiskustannuksia huomioiden alan kustannustekijät. Tutkittava osaa vaikuttaa motivoivasti ja myönteisesti työyhteisössään toimivien henkilöiden asenteisiin ja käyttäytymiseen.

b) Arvioinnin kohteet ja kriteerit

Hyväksytysti tutkinnon osan suorittanut

- pystyy toimimaan kokousten ja neuvottelujen puheenjohtajana.
- pystyy laatimaan pöytäkirjoja, muistioita, työ- ja urakkasopimuksia, tarjouksia, tarjouspyyntöjä, reklamaatioita ja velkomiskirjeitä.
- tuntee työryhmälleen asetetut tavoitteet ja saa ryhmänsä sitoutumaan tavoitteiden toteuttamiseen.
- osaa sovitella henkilöiden välisiä ristiriitoja.
- osaa ohjata ja organisoida ryhmän toimintaa sekä pystyy arvioimaan oman ryhmänsä toimintaa.

c) Ammattitaidon osoittamistavat

Ammattitaitoa osoittaviksi tehtäviksi hyväksytään pöytäkirjan, muistion, työ- tai urakkasopimuksen, tarjouksen, tarjouspyynnön, reklamaation ja/tai velkomiskirjeen laatiminen annetusta tehtävästä sekä ennalta rajatun työprosessin suunnittelu.